

НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ
на Наредба № 33 от 19.09.2006 г. за индивидуалните заявления за участие във фонд
за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на
осигуряването в универсален пенсионен фонд

(обн., ДВ, бр. 83 от 2006 г., изм., бр. 57 от 2012 г., изм. и доп., бр. 64 от 2012 г., бр. 67 от 2014 г., бр. 62 от 2016 г.)

§ 1. В чл. 3, ал. 4 думите „Закона за електронния документ и електронния подпис (ЗЕДЕП)” се заменят със „Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги (ЗЕДЕУУ)“.

§ 2. В чл. 4 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 съкращението „ЗЕДЕП“ се заменя със „ЗЕДЕУУ“.
2. В ал. 2 думите „чл. 123г, ал. 9“ се заменят с „чл. 123г, ал. 12“

§ 3. В чл. 4а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 и ал. 4 съкращението „ЗЕДЕП“ се заменя със „ЗЕДЕУУ“.
2. В ал. 7 изречение трето се заличава.

§ 4. В § 4 от преходните и заключителни разпоредби след думите „на основание“ се добавя „чл. 124а, ал. 5“ и се поставя запетая.

§ 5. Приложение № 3 към чл. 4, ал. 1 се изменя така:

„Приложение № 3
към чл. 4, ал. 1

ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА В УНИВЕРСАЛЕН
ПЕНСИОНЕН ФОНД

(лого на ПОД)

(наименование на ПОД)

(наименование на фонда)

Акционери, притежаващи 10 и над 10 на сто от капитала на ... (наименование на ПОД)		
№	Име, презиме, фамилия за ФЛ / Наименование и ЕИК за ЮЛ	Размер на участието в капитала
1.		... %
2.		... %
3.		... %

(При необходимост се добавят допълнителни редове! За физическите лица не се попълва ЕИК!)

I. Какво трябва да знаете за допълнителното задължително пенсионно осигуряване в универсален пенсионен фонд (УПФ)

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване в УПФ е част от Втория стълб на пенсионната система в България. То се осъществява от частни пенсионноосигурителни дружества, които учредяват и управляват този вид фондове. Допълнителното задължително пенсионно осигуряване в УПФ не замества, а допълва държавното пенсионно осигуряване (Първи стълб), като целта е осигурените лица да получат освен „държавната“ пенсия и втора допълнителна пенсия. Всяко пенсионноосигурително дружество (ПОД) може да управлява само по един УПФ.

В УПФ задължително се осигуряват лицата, родени след 31 декември 1959 г., ако са осигурени във фонд „Пенсии“, съответно - във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ на държавното обществено осигуряване, освен ако изберат да променят осигуряването си от УПФ в държавното обществено осигуряване. В УПФ се осигуряват и лицата, които изберат да възобновят осигуряването си в такъв фонд, ако в предходен момент са упражнили посоченото право на промяна на осигуряването си.

Осигурителната вноска е месечна и възлиза на 5 % от осигурителния доход. Тя се разпределя между работодателя (2,8 %) и работника (2,2 %). Самоосигуряващите се лица и морските лица се осигуряват в УПФ изцяло за своя сметка. С размера на осигурителната вноска за допълнително задължително пенсионно осигуряване в УПФ се намалява размерът на вноската за фонд „Пенсии“, съответно фонд „Пенсии за лицата по чл.69“ на държавното обществено осигуряване (ДОО). Задължителните осигурителни вноски се събират от Националната агенция за приходите (НАП). Работодателите удържат от трудовото възнаграждение частта от осигурителната вноска, която е за сметка на работника, и заедно с частта, която е за сметка на работодателя, я превеждат на НАП. Впоследствие НАП превежда вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване на съответния пенсионен фонд, в който е осигурено лицето.

Осигурителните вноски на всяко лице се натрупват по негова индивидуална партида във фонда. Съвкупността от средствата в партидите формира нетните активи на УПФ. ПОД управлява активите на фонда, като ги инвестира в определени и ограничени от закона финансови инструменти, с цел средствата по партидите на осигурените лица да нарастват с дохода, реализиран при инвестирането.

Осигуреният в УПФ има право на пожизнена пенсия. Това право възниква, когато лицето придобие право на пенсия за осигурителен стаж и възраст от ДОО. Размерът на пожизнената пенсия, получавана от УПФ, се определя на основата на натрупаната в индивидуалната партида сума в съответствие с определените биометрични таблици и технически лихвен процент. Сумата по индивидуалната партида се формира от направените вноски и дохода от тяхното инвестиране, намалени с таксите и удържките, предвидени в Кодекса за социално осигуряване (КСО) и в правилника на фонда.

Осигуряването в УПФ дава право и на еднократно или разсрочено изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната партида, при трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто. При смърт на осигурено в УПФ лице на преживелия го съпруг (съпруга), неговите низходящи и възходящи по права линия се изплаща еднократно или разсрочено натрупаната по индивидуалната му партида сума.

Надзорът върху ПОД се осъществява от Комисията за финансов надзор (КФН) и нейния

заместник-председател, ръководещ управление „Осигурителен надзор“.

II. Какво трябва да знаете при първоначалния избор на УПФ

1. Как и кога трябва да се избере УПФ

Изборът на УПФ е личен и свободен и Вие не сте длъжни да се съобразявате с препоръките на трети лица, включително и с тези на Вашия работодател. При или по повод този избор пенсионноосигурителните дружества, техните акционери, осигурителни посредници или други лица нямат право да Ви предоставят, да Ви предлагат или да Ви обещават под каквато и да е форма специални привилегии, подаръци, услуги или други облаги.

В 3-месечен срок от първоначалното възникване на задължението Ви за осигуряване (напр. сключване на първи трудов договор, започване на дейност като самостоятелно заето лице и др.) Вие имате право и сте длъжен да изберете УПФ, в който да постъпват осигурителните Ви вноски. За целта трябва да подадете заявление за участие в УПФ (заявление за участие) до дружеството, управляващо избрания от Вас фонд. В случай че не подадете заявление или го подадете след посочения срок, ще бъдете служебно разпределен на случаен принцип.

Необходимо е да имате предвид, че всяко лице, подлежащо на допълнително задължително пенсионно осигуряване в УПФ, може да се осигурява само в един фонд. Ако подадете повече от едно заявление за участие в два или повече УПФ, управлявани от различни ПОД, се счита, че не сте направили избор и също ще подлежите на служебно разпределение.

Изборът Ви за УПФ не води до автоматично избиране и на професионален пенсионен фонд (ППФ), ако имате задължение за осигуряване и в такъв вид фонд. В този случай е необходимо да подадете отделно заявление за участие в ППФ.

2. Къде и как се подава заявлението за участие и се сключва осигурителният договор

Заявлението за участие трябва да подадете в офис на дружеството, управляващо избрания от Вас УПФ, чрез осигурителен посредник на това дружество или като електронен документ по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги. Когато подавате заявлението чрез осигурителен посредник, той трябва да Ви представи документ, който го легитимира за упражняване на дейността по приемане на заявление за участие и за сключване на осигурителни договори от името и за сметка на дружеството. В случай че имате съмнения дали определено лице действително е посредник на дружеството, можете да направите справка във водения от КФН регистър, достъпен на нейната интернет страница (www.fsc.bg).

При попълване на заявлението за участие спазвайте указанията, разписани на гърба му. Когато заявлението се подава на хартиен носител, е необходимо подписът Ви върху първия му екземпляр да бъде нотариално заверен. Не оставяйте непопълнени данни и не правете поправки. ПОД ще Ви окаже необходимото съдействие. Следва да имате предвид, че заявлението Ви няма да бъде прието, ако е без нотариална заверка на подписа (съответно – електронното заявление не е подписано с квалифициран електронен подпис), с непопълнени данни или с поправки, когато в резултат на тези непълноти и поправки няма да можете да бъдете идентифициран като заявител или няма да могат да бъдат вписани необходимите данни в електронния регистър на фонда.

Когато сте подали заявление на хартиен носител, вторият екземпляр от него трябва да Ви бъде върнат незабавно. В случай че сте подали заявлението като електронен документ, електронно копие от него, подписано с електронния подпис на дружеството, трябва да Ви бъде изпратено на e-mail адреса, който е посочен в електронния Ви подпис, незабавно след получаването му (съответно - на първия работен ден след тази дата при подаването му в извънработно време или в неработен ден).

След като сте подали заявление за участие, Вие трябва да сключите и осигурителен договор с ПОД. В качеството си на страна по договора имате право да получите екземпляр от него, както и от правилника за организацията и дейността на избрания от Вас УПФ и инвестиционната му политика. Пазете договора, тъй като той съдържа условията на Вашето осигуряване.

3. Кой нормативни актове уреждат реда и начина за първоначален избор на УПФ

Нормативната уредба на допълнителното пенсионно осигуряване се съдържа в част II на КСО и в подзаконовите актове по прилагането му.

Начинът и срокът за подаване на заявление за участие в УПФ са регламентирани в чл. 137, ал. 3 КСО.

Редът за подаване на заявление за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и изискванията към неговата форма и съдържание са уредени в Наредба № 33 от 2006 г. на КФН за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд.

Служебното разпределение се осъществява по начин и ред, определени от НАП и КФН в Инструкция № 1 от 2006 г. за реда и начина за служебно разпределение на лицата, неизбрали фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

III. Общи указания за осигуреното в УПФ лице

1. След като придобиете качеството на осигурено в УПФ лице, може да проверявате дали във Вашата партия във фонда редовно постъпват вноски. Справка може да направите на страницата на НАП (www.nap.bg), раздел „За гражданите” – „Електронни услуги на НАП” – „Е-услуги с ПИК” – „ДЗПО”. За достъп до системата е необходимо да подадете заявление в офис на НАП, за да Ви бъде издаден персонален идентификационен код (ПИК). В случай че Вашият работодател не превежда задължителните осигурителни вноски, които дължи, отправете сигнал до НАП.

2. Следете състоянието на индивидуалната си партия. ПОД е длъжно всяка година до 31 май да Ви изпраща извлечение от нея. Извлечението съдържа информация за натрупаните средства по партията Ви към края на предходната година, постъпилите вноски, постигнатата доходност, извършените плащания и начислените такси и удържки. Дружеството е длъжно да Ви предостави тази информация и при поискване. Справка за състоянието на индивидуалната партия може да направите и на интернет страницата на дружеството, като е необходимо предварително да Ви бъде издаден идентификатор.

3. Уведомявайте ПОД при всяка промяна в личните Ви данни, записани в подаденото от Вас заявление за участие, съответно в осигурителния договор, като е необходимо да

приложите и копия от документите, удостоверяващи това обстоятелство. Така ще бъдат защитени Вашите интереси.

4. Информирайте се как се управляват Вашите средства. Дружеството ежедневно оповестява във всеки свой офис и на страницата си в интернет стойността на 1 дял на пенсионния фонд. То обявява стойността на един дял за последния работен ден на всеки месец и в един централен ежедневник на третия работен ден на следващия месец.

5. В случай че Вашите права са нарушени, Вие можете да отнесете въпроса по Ваш избор до:

- > пенсионноосигурителното дружество;
- > попечителския съвет на УПФ;
- > Комисията за финансов надзор ;
- > секторната помирителна комисия или медиатор към Комисията за защита на потребителите (за да сезирате секторната помирителна комисия, е необходимо да сте се обърнали по същия въпрос първо към пенсионноосигурителното дружество)
- > съда.

6. Вие можете да се прехвърлите в УПФ, управляван от друго дружество, ако е изтекла една година от датата на сключване на първия Ви осигурителен договор. Когато в правилника или в инвестиционната политика на фонда бъдат извършени промени, които не произтичат от изменения в нормативната уредба и не са свързани с промяна в седалището или адреса на управление на ПОД, Вие можете да се прехвърлите в друг фонд, дори да не е изтекъл този срок.

7. Вие можете да изберете да промените осигуряването си в УПФ (Втори стълб) като прехвърлите натрупаните средства по индивидуалната Ви партида в държавното обществено осигуряване (Първи стълб), при условие че са спазени законовите изисквания. За целта се подава заявление до Националната агенция за приходите. След изтичането на една година от този избор Вие имате право, но не по-късно от 5 години преди навършване на възрастта за придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по Първи стълб, да възобновите осигуряването си в УПФ, като в този случай заявлението се подава в съответното пенсионноосигурително дружество, управляващо изборния от Вас пенсионен фонд.

IV. Основни характеристики на УПФ „_____”

1. Основни данни за инвестициите на пенсионния фонд

1.1. Инвестиционни цели на фонда

(Посочват се основните инвестиционни цели на фонда, определени в неговия правилник съгласно инвестиционната му политика.)

1.2. Инвестиционни ограничения съгласно инвестиционната политика на фонда

№	Инвестиционни инструменти	Инвестиционни ограничения на фонда (% от активите)
1.	Дългови финансови инструменти	

2.	Дялови финансови инструменти (акции, права и дялове)	
3.	Банкови депозити	
4.	Инвестиционни имоти	

1.3. Доходност на пенсионния фонд

Постигнатата доходност на фонда за съответната година в процент се определя, като разликата между стойността на един дял, валидна за последния работен ден на годината, и стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходната година, се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходната година. Стойността на един дял може както да се увеличава, така и да намалява в резултат на постигнатия положителен или отрицателен доход от инвестициите на фонда.

Постигната номинална доходност за последните 5 години

Представя се хистограма на доходността с данни за всяка календарна година от предходния петгодишен период (актуализира се ежегодно). В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 5 години, се представя графика с данни за периода на осъществяване на дейност от фонда само за пълните календарни години, като този период се посочва в заглавието на графиката. В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 1 година, не се предоставя тази информация. Изрично се посочват причините за предоставяне на информация за период, по-кратък от 5 години, съответно за непредоставянето ѝ.

Посочените резултати се отнасят за минал период и не следва да се считат като обещание за бъдещи резултати.

1.4. Инвестиционен риск на пенсионния фонд

Инвестиционният риск се характеризира с променливостта на постигнатата доходност от управлението на активите на фонда. Показател за измерване на инвестиционния риск е стандартното отклонение на доходността. По-високи стойности на стандартното отклонение означават по-висока степен на променливост (волатилност) на постигнатата доходност и съответно по-голям риск.

Стандартно отклонение на доходността за последните 5 години

Представя се хистограма на стандартното отклонение на доходността с данни за всяка календарна година от предходния петгодишен период (актуализира се ежегодно). В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 5 години, се представя графика с данни за периода на осъществяване на дейност от фонда само за пълните календарни години, като този период се посочва в заглавието на графиката. В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 1 година, не се предоставя тази информация. Изрично се посочват причините за предоставяне на информация за период, по-кратък от 5 години, съответно за непредоставянето ѝ.

Посочените резултати се отнасят за минал период и не следва да се считат като обещание за бъдещи резултати.

Инвестиционната политика на пенсионния фонд, измененията в основните цели и ограничения на инвестиционната дейност, както и значението на показателите за постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск са достъпни в офисите на дружеството и на неговата страница в интернет ([www.....](http://www.fsc.bg)).

Допълнителна информация за доходността и стандартното отклонение на всички пенсионни фондове можете да намерите на сайта на КФН www.fsc.bg в раздел „Статистика на осигурителния пазар“.

До 10-то число на месеца, следващ всяко календарно тримесечие, ПОД публикува на своята страница в Интернет информация за обема и структурата на инвестициите по видове активи и емитенти на финансови инструменти за управлявания от него УПФ.

2. Такси и удръжки

При управлението на фонда ПОД събира следните такси и удръжки:

Наименование на таксата	Размер на таксата
<i>(посочват се изчерпателно всички такси и удръжки съгласно правилника на фонда)</i>	

3. Гаранции

ПОД е длъжно да постигне минимална доходност при управление на активите на фонда, която може да бъде положителна или отрицателна. Следва да имате предвид, че предвиденият в закона механизъм за компенсиране на недостига до минималната доходност не Ви гарантира положителна доходност и запазване на пълния размер на внесените средства.

Вие можете да получите допълнителна информация за дейността на ПОД:

- на тел. ... (тел. за контакти на ПОД);
- [www.....](#) (интернет страница на ПОД);
- от неговите осигурителни посредници и служители;
- от Комисията за финансов надзор ([www.fsc.bg](#)).

Вие можете да се запознаете с документите с основна информация за осигурените лица на останалите пенсионноосигурителни дружества на техните интернет страници.

Моля, прочетете внимателно правилника на фонда, инвестиционната политика и Вашия осигурителен договор, техните разпоредби имат предимство пред този документ! “

*Този документ е изготвен
на г.*

§ 6. Приложение № 4 към чл. 4, ал. 1 се изменя така:

„Приложение № 4

към чл. 4, ал. 1

ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА В ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД

(лого на ПОД)

(наименование на ПОД)

(наименование на фонда)

Акционери, притежаващи 10 и над 10 на сто от капитала на ... (наименование на ПОД)	
Име, презиме, фамилия за ФЛ /	

№	Наименование и ЕИК за ЮЛ	Размер на участието в капитала
1.		... %
2.		... %
3.		... %
<i>(При необходимост се добавят допълнителни редове! За физическите лица не се попълва ЕГН!)</i>		

I. Какво трябва да знаете за допълнителното задължително пенсионно осигуряване в професионален пенсионен фонд (ППФ)

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване в ППФ е част от Втория стълб на пенсионната система в България. То се осъществява от частни пенсионноосигурителни дружества, които учредяват и управляват този вид фондове. Допълнителното задължително пенсионно осигуряване в ППФ не замества, а допълва държавното пенсионно осигуряване (Първи стълб), като целта е осигурените лица да получат срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране. Всяко пенсионноосигурително дружество (ПОД) може да управлява само по един ППФ.

В ППФ задължително се осигуряват лицата, работещи при условията на първа или втора категория труд, независимо от възрастта им, освен ако изберат да променят осигуряването си от ППФ във фонд „Пенсии“ на държавното обществено осигуряване. Осигурителната вноска е месечна в размер 12 % от осигурителния доход на лицата, работещи при условията на първа категория труд, и 7 % от осигурителния доход на лицата, работещи при условията на втора категория труд. Тя е изцяло за сметка на работодателя. Изключение от това правило са морските лица, които правят вноски в ППФ за своя сметка. Задължителните осигурителни вноски се събират от Националната агенция за приходите (НАП). Работодателите превеждат осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване на НАП едновременно с осигурителните вноски за Държавното обществено осигуряване (ДОО). Впоследствие НАП превежда вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване на съответния пенсионен фонд, в който е осигурено лицето.

Осигурителните вноски на всяко лице се натрупват по негова индивидуална партида във фонда. Съвкупността от средствата в партидите формира нетните активи на ППФ. ПОД управлява активите на фонда, като ги инвестира в определени и ограничени от закона финансови инструменти, с цел средствата по партидите на осигурените лица да нарастват с дохода, реализиран при инвестирането.

Осигуреният в ППФ има право на срочна професионална пенсия, която се получава до навършване на възрастта му за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст от ДОО. Размерът на пенсията, получавана от ППФ, се определя на основата на натрупаната в индивидуалната партида сума в съответствие със срока на получаването ѝ и определения технически лихвен процент. Сумата по индивидуалната партида се формира от направените вноски и дохода от тяхното инвестиране, намалени с таксите и удържките, предвидени в КСО и в правилника на фонда.

Осигуряването в ППФ дава право и на еднократно или разсрочено изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната партида, при трайна намалена работоспособност над 89,99 на сто. При смърт на осигурен в ППФ на преживелия го съпруг (съпруга), неговите низходящи и възходящи по права линия се изплаща еднократно или

разсрочено натрупаната по индивидуалната му партида сума.

Надзорът върху ПОД се осъществява от Комисията за финансов надзор (КФН) и нейния заместник-председател, ръководещ управление „Осигурителен надзор“.

II. Какво трябва да знаете при избора на ППФ

1. Как и кога трябва да се избере ППФ

Изборът на ППФ е личен и свободен и Вие не сте длъжни да се съобразявате с препоръките на трети лица, включително и с тези на Вашия работодател. При или по повод този избор пенсионноосигурителните дружества, техните акционери, осигурителни посредници или други лица нямат право да Ви предоставят, да Ви предлагат или да Ви обещават под каквато и да е форма специални привилегии, подаръци, услуги или други облаги.

В 3-месечен срок от сключване на трудов договор за започване на работа при условията на първа или втора категория труд Вие имате право и сте длъжен да изберете ППФ, в който да постъпват осигурителните Ви вноски. За целта трябва да подадете заявление за участие в ППФ (заявление за участие) до дружеството, управляващо изборния от Вас фонд. В случай че не подадете заявление или го подадете след посочения срок, ще бъдете служебно разпределен на случаен принцип.

Необходимо е да имате предвид, че всяко лице, подлежащо на допълнително задължително пенсионно осигуряване в ППФ, може да се осигурява само в един фонд. Ако подадете повече от едно заявление за участие в два или повече ППФ, управлявани от различни ПОД, се счита, че не сте направили избор и също ще подлежите на служебно разпределение.

Изборът Ви за ППФ не води до автоматично избиране и на универсален пенсионен фонд (УПФ), ако имате задължение за осигуряване и в такъв вид фонд. В този случай е необходимо да подадете отделно заявление за участие в УПФ.

2. Къде и как се подава заявлението за участие и се сключва осигурителният договор

Заявлението за участие трябва да подадете в офис на дружеството, управляващо изборния от Вас ППФ, чрез осигурителен посредник на това дружество или като електронен документ по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги. Когато подавате заявлението чрез осигурителен посредник, той трябва да Ви представи документ, който го легитимира за упражняване на дейността по приемане на заявление за участие и за сключване на осигурителни договори от името и за сметка на дружеството. В случай че имате съмнения дали определено лице действително е посредник на дружеството, можете да направите справка във водения от КФН регистър, достъпен на нейната интернет страница (www.fsc.bg).

При попълване на заявлението за участие спазвайте указанията, разписани на гърба му. Когато заявлението се подава на хартиен носител, е необходимо подписът Ви върху първия му екземпляр да бъде нотариално заверен. Не оставяйте непопълнени данни и не правете поправки. ПОД ще Ви окаже необходимото съдействие. Следва да имате предвид, че заявлението Ви няма да бъде прието, ако е без нотариална заверка на подписа (съответно – електронното заявление не е подписано с квалифициран електронен подпис), с непопълнени данни или с поправки, когато в резултат на тези непълноти и поправки няма да можете да бъдете идентифициран като заявител или няма да могат да бъдат вписани

необходимите данни в електронния регистър на фонда.

Когато сте подали заявление на хартиен носител, вторият екземпляр от него трябва да Ви бъде върнат незабавно. В случай че сте подали заявлението като електронен документ, електронно копие от него, подписано с електронния подпис на дружеството, трябва да Ви бъде изпратено на e-mail адреса, който е посочен в електронния Ви подпис, незабавно след получаването му (съответно - на първия работен ден след тази дата при подаването му в извънработно време или в неработен ден).

След като сте подали заявление за участие, Вие трябва да сключите и осигурителен договор с ПОД. В качеството си на страна по договора имате право да получите екземпляр от него, както и от правилника за организацията и дейността на избрания от Вас ППФ и инвестиционната му политика. Пазете договора, тъй като той съдържа условията на Вашето осигуряване.

3. Кой нормативни актове уреждат реда и начина за избор на ППФ

Нормативната уредба на допълнителното пенсионно осигуряване се съдържа в част втора на КСО и в подзаконовите актове по прилагането му.

Начинът и срокът за подаване на заявление за участие в ППФ са регламентирани в чл. 140, ал. 3 КСО.

Редът за подаване на заявление за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и изискванията към неговата форма и съдържание са уредени в Наредба № 33 от 2006 г. на КФН за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд.

Служебното разпределение се осъществява по начин и ред, определени от НАП и КФН в Инструкция № 1 от 2006 г. за реда и начина за служебно разпределение на лицата, неизбрали фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

III. Общи указания за осигуреното в ППФ лице

1. След като придобиете качеството на осигурено в ППФ лице, може да проверявате дали във Вашата партия във фонда редовно постъпват вноски. Справка може да направите на страницата на НАП (www.nap.bg), раздел „За гражданите” – „Електронни услуги на НАП” – „Е-услуги с ПИК” – „ДЗПО”. За достъп до системата е необходимо да подадете заявление в офис на НАП, за да Ви бъде издаден персонален идентификационен код (ПИК). В случай че Вашият работодател не превежда задължителните осигурителни вноски, които дължи, отправете сигнал до НАП.

2. Следете състоянието на индивидуалната си партия. ПОД е длъжно всяка година до 31 май да Ви изпраща извлечение от нея. Извлечението съдържа информация за натрупаните средства по партията Ви към края на предходната година, постъпилите вноски, постигнатата доходност, извършените плащания и начислените такси и удръжки. Дружеството е длъжно да Ви предостави тази информация и при поискване. Справка за състоянието на индивидуалната партия може да направите и на интернет страницата на дружеството, като е необходимо предварително да Ви бъде издаден идентификатор.

3. Уведомявайте ПОД при всяка промяна в личните Ви данни, записани в подаденото

от Вас заявление за участие, съответно в осигурителния договор, като е необходимо да приложите и копия от документите, удостоверяващи това обстоятелство. Така ще бъдат защитени Вашите интереси.

4. Информирайте се как се управляват Вашите средства. Дружеството ежедневно оповестява във всеки свой офис и на страницата си в интернет стойността на 1 дял на пенсионния фонд. То обявява стойността на един дял за последния работен ден на всеки месец и в един централен ежедневник на третия работен ден на следващия месец.

5. В случай че Вашите права са нарушени, Вие можете да отнесете въпроса по Ваш избор до:

- > пенсионноосигурителното дружество;
- > попечителския съвет на ППФ;
- > Комисията за финансов надзор ;
- > секторната помирителна комисия или медиатор към Комисията за защита на потребителите (за да сезирате секторната помирителна комисия, е необходимо да сте се обърнали по същия въпрос първо към пенсионноосигурителното дружество)
- > съда.

6. Вие можете да се прехвърлите в ППФ, управляван от друго дружество, ако е изтекла една година от датата на сключване на първия Ви осигурителен договор. Когато в правилника или в инвестиционната политика на фонда бъдат извършени промени, които не произтичат от изменения в нормативната уредба и не са свързани с промяна в седалището или адреса на управление на ПОД, Вие можете да се прехвърлите в друг фонд, дори да не е изтекъл този срок.

7. Вие можете да изберете да промените осигуряването си в ППФ (Втори стълб) като прехвърлите натрупаните средства по индивидуалната Ви партида в държавното обществено осигуряване (Първи стълб). За целта се подава заявление до Националната агенция за приходите. Това право може да бъде упражнено еднократно и само при условие, че не Ви е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст или професионална пенсия за ранно пенсиониране.

IV. Основни характеристики на ППФ „_____”

1. Основни данни за инвестициите на пенсионния фонд

1.1. Инвестиционни цели на фонда

(Посочват се основните инвестиционни цели на фонда, определени в неговия правилник съгласно инвестиционната му политика.)

1.2. Инвестиционни ограничения съгласно инвестиционната политика на фонда

№	Инвестиционни инструменти	Инвестиционни ограничения на фонда (% от активите)
1.	Дългови финансови инструменти	
2.	Дялови финансови инструменти (акции, права и дялове)	

3.	Банкови депозити	
4.	Инвестиционни имоти	

1.3. Доходност на пенсионния фонд

Постигнатата доходност на фонда за съответната година в процент се определя, като разликата между стойността на един дял, валидна за последния работен ден на годината, и стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходната година, се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходната година. Стойността на един дял може както да се увеличава, така и да намалява в резултат на постигнатия положителен или отрицателен доход от инвестициите на фонда.

Постигната номинална доходност за последните 5 години

Представя се хистограма на доходността с данни за всяка календарна година от предходния петгодишен период (актуализира се ежегодно). В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 5 години, се представя графика с данни за периода на осъществяване на дейност от фонда само за пълните календарни години, като този период се посочва в заглавието на графиката. В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 1 година, не се предоставя тази информация. Изрично се посочват причините за предоставяне на информация за период, по-кратък от 5 години, съответно за непредоставянето ѝ.

Посочените резултати се отнасят за минал период и не следва да се считат като обещание за бъдещи резултати.

1.4. Инвестиционен риск на пенсионния фонд

Инвестиционният риск се характеризира с променливостта на постигнатата доходност от управлението на активите на фонда. Показател за измерване на инвестиционния риск е стандартното отклонение на доходността. По-високи стойности на стандартното отклонение означават по-висока степен на променливост (волатилност) на постигнатата доходност и съответно по-голям риск.

Стандартно отклонение на доходността за последните 5 години

Представя се хистограма на стандартното отклонение на доходността с данни за всяка календарна година от предходния петгодишен период (актуализира се ежегодно). В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 5 години, се представя графика с данни за периода на осъществяване на дейност от фонда само за пълните календарни години, като този период се посочва в заглавието на графиката. В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 1 година, не се предоставя тази информация. Изрично се посочват причините за предоставяне на информация за период, по-кратък от 5 години, съответно за непредоставянето ѝ.

Посочените резултати се отнасят за минал период и не следва да се считат като обещание за бъдещи резултати.

Инвестиционната политика на пенсионния фонд, измененията в основните цели и ограничения на инвестиционната дейност, както и значението на показателите за постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск са достъпни в офисите на дружеството и на неговата страница в интернет ([www.....](http://www.fsc.bg)).

Допълнителна информация за доходността и стандартното отклонение на всички пенсионни фондове можете да намерите на сайта на КФН (www.fsc.bg) в раздел „Статистика на осигурителния пазар“.

До 10-то число на месеца, следващ всяко календарно тримесечие, ПОД публикува на своята страница в интернет информация за обема и структурата на инвестициите по видове

активи и емитенти на финансови инструменти за управлявания от него ППФ.

2. Такси и удръжки

При управлението на фонда ПОД събира следните такси и удръжки:

Наименование на таксата	Размер на таксата
<i>(посочват се изчерпателно всички такси и удръжки съгласно правилника на фонда)</i>	

3. Гаранции

ПОД е длъжно да постигне минимална доходност при управление на активите на фонда, която може да бъде положителна или отрицателна. Следва да имате предвид, че предвиденият в закона механизъм за компенсирание на недостига до минималната доходност не Ви гарантира положителна доходност и запазване на пълния размер на внесените средства.

Вие можете да получите допълнителна информация за дейността на ПОД:

- на тел. ... (тел. за контакти на ПОД);
- [www.....](#) (интернет страница на ПОД);
- от неговите осигурителни посредници и служители;
- от Комисията за финансов надзор (www.fsc.bg).

Вие можете да се запознаете с документите с основна информация за осигурените лица на останалите пенсионноосигурителни дружества на техните интернет страници.

Моля, прочетете внимателно правилника на фонда, инвестиционната политика и Вашия осигурителен договор, техните разпоредби имат предимство пред този документ!"

Този документ е изготвен на г.

§ 7. Приложение № 6 към чл.4а, ал. 4 се изменя така:

„Приложение № 6
към чл.4а, ал.4

ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЛИЦАТА, ЖЕЛАЕЩИ ДА ВЪЗОбНОВЯТ ОСИГУРЯВАНЕТО СИ В УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД

(лого на ПОД)

(наименование на ПОД)

(наименование на фонда)

Акционери, притежавачи 10 и над 10 на сто от капитала на ... (наименование на ПОД)	
Име, презиме, фамилия за ФЛ /	

№	Наименование и ЕИК за ЮЛ	Размер на участието в капитала
1.		... %
2.		... %
3.		... %
<i>(При необходимост се добавят допълнителни редове! За физическите лица не се попълва ЕГН!)</i>		

I. Какво трябва да знаете за възобновяването на осигуряването в УПФ

1. Кой и при какви условия може да възобнови осигуряването си в универсален пенсионен фонд (УПФ)

Ако Вие в предходен момент сте избрали да промените осигуряването си от универсален пенсионен фонд (Втори стълб) във фонд "Пенсии", съответно - във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69", на държавното обществено осигуряване (Първи стълб), имате право да възобновите осигуряването си в универсален пенсионен фонд, ако едновременно са изпълнени следните условия:

- 1) възрастта Ви е не по-висока от 5 години преди възрастта Ви по чл. 68, ал. 1 от КСО, при която можете да придобиете право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по Част Първа на КСО;
- 2) не Ви е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст по Част Първа на КСО;
- 3) изтекла е една година от избора Ви да промените осигуряването си от Втори в Първи стълб.

2. Къде и как се подава заявлението за възобновяване на осигуряването и кога се сключва осигурителен договор

За да упражните своя личен и свободен избор да възобновите осигуряването си в универсален пенсионен фонд, Вие следва да подадете заявление по образец. Това можете да направите в офис на дружеството, управляващо избория от Вас УПФ, чрез осигурителен посредник на това дружество или като електронен документ по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги. Когато подавате заявлението чрез осигурителен посредник, той трябва да Ви представи документ, който го легитимира за упражняване на дейността и за сключване на осигурителни договори от името и за сметка на дружеството. В случай че имате съмнения дали определено лице действително е посредник на дружеството, можете да направите справка във водения от КФН регистър, достъпен на нейната интернет страница (www.fsc.bg).

При попълване на заявлението за възобновяване на осигуряването спазвайте указанията, разписани на гърба му. Когато заявлението се подава на хартиен носител, е необходимо подписът Ви върху първия му екземпляр да бъде с нотариална заверка. Не оставяйте непопълнени данни и не правете поправки. ПОД ще Ви окаже необходимото съдействие. Следва да имате предвид, че заявлението Ви няма да бъде прието, ако е без нотариална заверка на подписа (съответно – електронното заявление не е подписано с квалифициран електронен подпис), с непопълнени данни или с поправки, когато в резултат на тези непълноти и поправки няма да можете да бъдете идентифициран като заявител или няма да могат да бъдат вписани необходимите данни в електронния регистър на фонда.

Когато сте подали заявление на хартиен носител, вторият екземпляр от него трябва да Ви бъде върнат незабавно. В случай че сте подали заявлението като електронен документ, електронно копие от него, подписано с електронния подпис на дружеството, трябва да Ви бъде изпратено на e-mail адреса, който е посочен в електронния Ви подпис, незабавно след получаването му (съответно - на първия работен ден след тази дата при подаването му в извънработно време или в неработен ден).

Едновременно с подаване на заявлението Вие трябва да сключите и осигурителен договор с

ПОД. Имайте предвид, че договорът ще породи действие от първо число на месеца, следващ месеца на подаване на заявлението, при условие че са изпълнени изискванията на КСО. В качеството Ви на страна по договора имате право да получите екземпляр от него, както и от правилника за организацията и дейността на изборния от Вас УПФ и инвестиционната му политика. Пазете договора, тъй като той съдържа условията на Вашето осигуряване.

В случай че законовите изисквания са изпълнени, Националната агенция за приходите прехвърля средствата в изборния от Вас УПФ в едномесечен срок от датата, на която ПОД е уведомило агенцията за подаденото от Вас заявление.

3. Кои нормативни актове уреждат правото за възобновяване на осигуряването в УПФ

Нормативната уредба на допълнителното пенсионно осигуряване се съдържа в част II на КСО и в подзаконовите актове по прилагането му. Правото на възобновяване е уредено в чл.124а КСО.

Редът за подаване на заявление за възобновяване на осигуряването във универсален пенсионен фонд и изискванията към неговата форма и съдържание са уредени в Наредба № 33 на КФН за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд.

Редът и начинът за събиране и разпределение на осигурителната вноска за лицата, възобновили осигуряването си, както и редът и начинът за прехвърляне на средствата в изборния от осигурения универсален пенсионен фонд, се уреждат с Наредбата от 2015 г. на МС за реда за избор на осигуряване, внасяне и разпределяне на задължителните осигурителни вноски, вноските за Фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите" и за обмен на информация.

II. Какво трябва да знаете за осигуряването в УПФ

Осигурителната вноска за УПФ е месечна и възлиза на 5 % от осигурителния доход. Тя се разпределя между работодателя (2,8 %) и работника (2,2 %). Самоосигуряващите се лица и морските лица се осигуряват в УПФ изцяло за своя сметка. С размера на осигурителната вноска за допълнително задължително пенсионно осигуряване в УПФ се намалява размерът на вноската за фонд „Пенсии“, съответно фонд „Пенсии за лицата по чл.69“ на държавното обществено осигуряване (ДОО). Задължителните осигурителни вноски се събират от Националната агенция за приходите (НАП). Работодателите удържат от трудовото възнаграждение частта от осигурителната вноска, която е за сметка на работника, и заедно с частта, която е за сметка на работодателя, я превеждат на НАП. Впоследствие НАП превежда вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване на съответния пенсионен фонд, в който е осигурено лицето.

Осигурителните вноски на всяко лице се натрупват по негова индивидуална партида във фонда. Съвкупността от средствата в партидите формира нетните активи на УПФ. ПОД управлява активите на фонда, като ги инвестира в определени и ограничени от закона финансови инструменти, с цел средствата по партидите на осигурените лица да нарастват с дохода, реализиран при инвестирането.

Осигуреният в УПФ има право на пожизнена пенсия. Това право възниква, когато лицето придобие право на пенсия за осигурителен стаж и възраст от ДОО. Размерът на пожизнената пенсия, получавана от УПФ, се определя на основата на натрупаната в индивидуалната партида сума в съответствие с определените биометрични таблици и технически лихвен процент. Сумата по индивидуалната партида се формира от направените вноски и дохода от тяхното инвестиране, намалени с таксите и удържките, предвидени в КСО и в правилника на фонда.

Осигуряването в УПФ дава право и на еднократно или разсрочено изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната партида, при трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто. При смърт на осигурено в УПФ лице на преживелия го съпруг (съпруга), неговите низходящи и възходящи по права линия се изплаща еднократно или разсрочено натрупаната по

индивидуалната му партида сума.

Надзорът върху пенсионноосигурителните дружества (ПОД) се осъществява от Комисията за финансов надзор (КФН) и нейния заместник-председател, ръководещ управление „Осигурителен надзор“.

III. Общи указания за осигуреното в УПФ лице

1. След като придобиете качеството на осигурено в УПФ лице, може да проверявате дали във Вашата партида във фонда редовно постъпват вноски. Справка може да направите на страницата на НАП (www.nap.bg), раздел „За гражданите” – „Електронни услуги на НАП“ – „Е-услуги с ПИК“ – „ДЗПО“. За достъп до системата е необходимо да подадете заявление в офис на НАП, за да Ви бъде издаден персонален идентификационен код (ПИК). В случай че Вашият работодател не превежда задължителните осигурителни вноски, които дължи, отправете сигнал до НАП.

2. Следете състоянието на индивидуалната си партида. ПОД е длъжно всяка година до 31 май да Ви изпраща извлечение от нея. Извлечението съдържа информация за натрупаните средства по партидата Ви към края на предходната година, постъпилите вноски, постигнатата доходност, извършените плащания и начислените такси и удръжки. Дружеството е длъжно да Ви предостави тази информация и при поискване. Справка за състоянието на индивидуалната партида може да направите и на интернет страницата на дружеството, като е необходимо предварително да Ви бъде издаден идентификатор.

3. Уведомявайте ПОД при всяка промяна в личните Ви данни, записани в подаденото от Вас заявление за участие, съответно в осигурителния договор, като е необходимо да приложите и копия от документите, удостоверяващи това обстоятелство. Така ще бъдат защитени Вашите интереси.

4. Информирайте се как се управляват Вашите средства. Дружеството ежедневно оповестява във всеки свой офис и на страницата си в интернет стойността на 1 дял на пенсионния фонд. То обявява стойността на един дял за последния работен ден на всеки месец и в един централен ежедневник на третия работен ден на следващия месец.

5. В случай че Вашите права са нарушени, Вие можете да отнесете въпроса по Ваш избор до:

- > пенсионноосигурителното дружество;
- > попечителския съвет на УПФ;
- > Комисията за финансов надзор ;
- > секторната помирителна комисия или медиатор към Комисията за защита на потребителите (за да сезирате секторната помирителна комисия, е необходимо да сте се обърнали по същия въпрос първо към пенсионноосигурителното дружество)
- > съда.

6. Вие можете да се прехвърлите в друг УПФ, управляван от друго дружество, след изтичането на една година. Този срок тече от първо число на месеца, следващ месеца на подаване на заявлението за възобновяване на осигуряването. Когато в правилника или в инвестиционната политика на фонда бъдат извършени промени, които не произтичат от изменения в нормативната уредба и не са свързани с промяна в седалището или адреса на управление на ПОД, Вие можете да се прехвърлите в друг фонд, дори да не е изтекъл този срок.

7. Вие можете да изберете отново да промените осигуряването си от УПФ (Втори стълб) и да прехвърлите натрупаните средства по индивидуалната Ви партида в държавното обществено осигуряване (Първи стълб) след изтичането на една година от възобновяването, като за целта следва да подадете заявление до Националната агенция за приходите.

IV. Основни характеристики на УПФ „_____”

1. Основни данни за инвестициите на пенсионния фонд

1.1. Инвестиционни цели на фонда

(Посочват се основните инвестиционни цели на фонда, определени в неговия правилник съгласно инвестиционната му политика.)

1.2. Инвестиционни ограничения съгласно инвестиционната политика на фонда

№	Инвестиционни инструменти	Инвестиционни ограничения на фонда (% от активите)
1.	Дългови финансови инструменти	
2.	Дялови финансови инструменти (акции, права и дялове)	
3.	Банкови депозити	
4.	Инвестиционни имоти	

1.3. Доходност на пенсионния фонд

Постигнатата доходност на фонда за съответната година в процент се определя, като разликата между стойността на един дял, валидна за последния работен ден на годината, и стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходната година, се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходната година. Стойността на един дял може както да се увеличава, така и да намалява в резултат на постигнатия положителен или отрицателен доход от инвестициите на фонда.

Постигната номинална доходност за последните 5 години

Представя се хистограма на доходността с данни за всяка календарна година от предходния петгодишен период (актуализира се ежегодно). В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 5 години, се представя графика с данни за периода на осъществяване на дейност от фонда само за пълните календарни години, като този период се посочва в заглавието на графиката. В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 1 година, не се предоставя тази информация. Изрично се посочват причините за предоставяне на информация за период, по-кратък от 5 години, съответно за непредоставянето ѝ.

Посочените резултати се отнасят за минал период и не следва да се считат като обещание за бъдещи резултати.

1.4. Инвестиционен риск на пенсионния фонд

Инвестиционният риск се характеризира с променливостта на постигнатата доходност от управлението на активите на фонда. Показател за измерване на инвестиционния риск е стандартното отклонение на доходността. По-високи стойности на стандартното отклонение означават по-висока степен на променливост (волатилност) на постигнатата доходност и съответно по-голям риск.

Стандартно отклонение на доходността за последните 5 години

Представя се хистограма на стандартното отклонение на доходността с данни за всяка календарна година от предходния петгодишен период (актуализира се ежегодно). В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 5 години, се представя графика с данни за периода на осъществяване на дейност от фонда само за пълните календарни години, като този период се посочва в заглавието на графиката. В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 1 година, не се предоставя тази информация. Изрично се посочват причините за предоставяне на информация за период, по-кратък от 5 години, съответно за непредоставянето ѝ.

Посочените резултати се отнасят за минал период и не следва да се считат като обещание за бъдещи резултати.

Инвестиционната политика на пенсионния фонд, измененията в основните цели и ограничения на инвестиционната дейност, както и значението на показателите за постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск са достъпни в офисите на дружеството и на неговата страница в интернет (www.....).

Допълнителна информация за доходността и стандартното отклонение на всички пенсионни фондове можете да намерите на сайта на КФН www.fsc.bg в раздел „Статистика на осигурителния пазар“.

До 10-то число на месеца, следващ всяко календарно тримесечие, ПОД публикува на своята страница в Интернет информация за обема и структурата на инвестициите по видове активи и емитенти на финансови инструменти за управлявания от него УПФ.

2. Такси и удръжки

При управлението на фонда ПОД събира следните такси и удръжки:

Наименование на таксата	Размер на таксата
<i>(посочват се изчерпателно всички такси и удръжки съгласно правилника на фонда)</i>	

3. Гаранции

ПОД е длъжно да постигне минимална доходност при управление на активите на фонда, която може да бъде положителна или отрицателна. Следва да имате предвид, че предвиденият в закона механизъм за компенсиране на недостига до минималната доходност не Ви гарантира положителна доходност и запазване на пълния размер на внесените средства.

Вие можете да получите допълнителна информация за дейността на ПОД:

- на тел. ... (тел. за контакти на ПОД);
- www..... (интернет страница на ПОД);
- от неговите осигурителни посредници и служители;
- от Комисията за финансов надзор (www.fsc.bg).

Вие можете да се запознаете с документите с основна информация за осигурените лица на останалите пенсионноосигурителни дружества на техните интернет страници.

Моля, прочетете внимателно правилника на фонда, инвестиционната политика и Вашия осигурителен договор, техните разпоредби имат предимство пред този

Този документ е изготвен на 2.

документ!”

Заключителни разпоредби

§ 8. Наредбата влиза в сила от 1 януари 2018 г. с изключение на § 3, т. 2 и § 5 – 7, които влизат в сила от 1 април 2018 г.

§ 9. Наредбата е приета с решение № на Комисията за финансов надзор.